

Yttrande över motion 2000:22 om tillskapandet av ett jämförbart kvalitetssystem för mjuka värden inom Stockholms läns landsting

ÄRENDET

Tandvårdsnämnden har av Hälso- och sjukvårdsroteln anmodats att yttra sig om motion av Mats Pertoft (mp) till Stockholms läns landsting den 9 maj 2000. Ärendet avser tillskapandet av ett jämförbart kvalitetssystem för mjuka värden inom Stockholms läns landsting. I motionen har Miljöpartiet de Gröna yrkat om att landstingsfullmäktige beslutar att uppdra till landstingsstyrelsen att ta fram normer och regler för kvalitetsuppföljning som gör det möjligt att värdera och mäta faktorer som empati, bemötande, förståelse och respekt samt att systemet är kompatibelt så att det tillåter kontinuerlig uppföljning och jämförelser mellan olika enheter/verksamheter.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Tandvårdsnämnden föreslås besluta

att som yttrande överlämna tjänsteutlåtandet

BAKGRUND

I föreliggande motion framhålls vikten av att människor i vården känner sig respekterade och inte behandlas som kollin samt att personalen har tid att lyssna på behov och synpunkter samt ge stöd och tröst när patienterna behöver detta.

Enligt motionen föreslås framtagande av mätinstrument som kan synliggöra det osynliga i vården genom parametrar såsom samtalen vid sängkanten, att hålla handen när man är rädd, tiden det tar att skapa förtroende, bemötande, empati, förståelse och respekt m.m.

TANDVÅRDSSTABENS SYNPUNKTER

Tandvårdsstaben delar till fullo motionens synsätt att det är viktigt att det finns utrymme för de s k mjuka kvalitetsaspekterna inom vården. Tandvårdsstaben ställer sig dock frågande till om det i praktiken är möjligt att utforma ett samordnat mätsystem för mjuka kvalitetsindikatorer för så skilda verksamheter som t ex sjukvård och tandvård.

Tandvårdsstaben vill i detta sammanhang lyfta fram att kravet på kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring finns inskrivet i hälso- och sjukvårdslagen (1982:783) och i tandvårdslagen (1985:125) från den 1 januari 1997. Bestämmelserna omfattar all hälso- och sjukvård och tandvård. Som stöd för hur lagen skall tillämpas har Socialstyrelsen utarbetat föreskrifter och allmänna råd, "Kvalitetssystem i hälso- och sjukvården" (SOSFS 1996:24). Föreskrifterna och allmänna råden riktar sig till alla nivåer i vården och patienterna står i centrum i föreskrifterna.

I korthet ställs följande krav på de kvalitetssystem som används inom hälso- och sjukvården samt tandvården.

- Patienternas värdighet, integritet, delaktighet och säkerhet skall säkerställas.
- Kvalitetssystemet skall vara anpassat till verksamhetens inriktning och omfattning.
- Omfatta mätbara mål och dokumenterade rutiner för hur kvaliteten i verksamheten styrs och säkras mot målen.

Med detta anser Tandvårdsstaben att det finns ett fullgott regelverk som all hälso- och sjukvårdspersonal skall följa. Att utifrån detta utforma ett kvalitetssäkringssystem på det sätt som föreslås i motionen riskerar att bli ett mycket trubbigt och förenklat mätsystem eller ett mycket omfattande mätinstrument.

Genom den beställare och utförarmodell som tillämpas inom Stockholms läns landsting tecknar beställaren avtal med olika utförare om att utföra tjänster. Inom ramen för avtalen regleras sådant som t ex antal prestationer, resultat och leveranstider men också att utföraren har ett ändamålsenligt kvalitetssystem för planering, utförande, uppföljning och utveckling av kvaliteten i verksamheten. Beställaren skall i avtalen ställa krav på utföraren att regelbundet redovisa resultat av utförd kvalitetssäkring samt att redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att utveckla och förbättra kvaliteten.

I Stockholms län tillämpas sedan flera år, både för den barn- och vuxen-tandvård som landstinget ansvarar för, modeller som bygger på att främja individens fria val av vårdgivare. Valfriheten ger patienten möjlighet att väga in de mjuka kvalitetsvärden som känns viktiga och valet av vårdgivare kan därefter ske utifrån detta.

Leif Karnström

Marianne Appelquist